

น้ำศักดิ์สิทธิ์

ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

สมัยกรุงศรีอยุธยา

ในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีการใช้น้ำจากสระเกษ สระแก้ว สระคงคา สระยมนา ในแขวงเมืองสุพรรณบุรี แต่จะใช้น้ำในปัญจมหานทีในชมพูทวีปด้วยหรือไม่นั้น ไม่ปรากฏหลักฐาน

สมัยกรุงธนบุรี

ในสมัยกรุงธนบุรีมีได้มีพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

สมัยรัตนโกสินทร์

ในสมัยรัตนโกสินทร์ น้ำทรงมูรธาภิเษกในรัชกาลที่ ๑-๔ นอกจากใช้น้ำในสระเกษ สระแก้ว สระคงคา สระยมนา ดังเช่นในสมัยกรุงศรีอยุธยาแล้วยังมีการใช้น้ำในแม่น้ำคัณฐอีก ๕ สาย มีชื่อเรียกว่า “เบญจสุทธคงคา” ประกอบด้วย แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำราชบุรี และแม่น้ำเพชรบุรี

สมัยรัตนโกสินทร์

ในรัชกาลที่ ๕ น้ำทรงมูรธาภิเษกในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๑ ก็ใช้น้ำเบญจสุทธคงคา และน้ำจากสระ ๔ สระ ในแขวงเมืองสุพรรณบุรี เช่นเดียวกับรัชกาลก่อนๆ จนในปีพุทธศักราช ๒๔๑๕ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปประเทศอินเดีย ทรงได้นำน้ำจากปัญจมหานทีมาด้วย ดังนั้นน้ำทรงมูรธาภิเษกในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกครั้งที่สองหลังจากที่ทรงลาผนวชในปี พ.ศ.๒๔๑๖ จึงมีน้ำปัญจมหานทีเจือลงในน้ำเบญจสุทธคงคา และน้ำจากสระ ๔ สระในแขวงเมืองสุพรรณบุรีด้วย

สมัยรัตนโกสินทร์

ในรัชกาลที่ ๖ นำสร้างมูรธาภิเษกในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๕๓ ก็ใช้น้ำเช่นเดียวกับครั้งรัชกาลที่ ๕ ในปีพุทธศักราช ๒๔๑๕ ต่อมาเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกสมโภช ในปีพุทธศักราช ๒๔๕๔ ได้มีการพิธีกรรมตักน้ำจากแม่น้ำและแหล่งน้ำต่างๆ ที่ถือว่า สำคัญและเป็นสิริมงคล มาตั้งพิธีเสกทำน้ำพระพุทธมนต์ ณ พระมหาเจดีย์สถานที่เป็น หลักของพระมหานครโบราณ ๗ แห่ง

สมัยรัตนโกสินทร์

แม่น้ำและแหล่งน้ำต่างๆ ที่สำคัญและเป็นสิริมงคล ทั้ง ๗ แห่ง

๑. แม่น้ำป่าสัก ณ ตำบลท่าราบ ทำพิธีเสกน้ำที่พระพุทธบาท
2. ทะเลแก้วและสระแก้ว เมืองพิษณุโลก ทำพิธีเสกน้ำที่พระวิหารพระพุทธชินราช
3. น้ำโชกชมภู น้ำบ่อแก้ว น้ำบ่อทอง เมืองสวรรคโลก และทำพิธีเสกน้ำที่วัดพระบรมธาตุเมืองสวรรคโลก
4. แม่น้ำนครชัยศรี ที่ตำบลบางแก้ว ทำพิธีเสกน้ำที่พระปฐมเจดีย์ เมืองนครชัยศรี
5. บ่อวัดหน้าพระลาน บ่อวัดเสมาไชย บ่อวัดเสมาเมือง บ่อวัดประตู่ขาว ห้วยเขามหาชัย และบ่อปากนาคราช ในเมืองนครศรีธรรมราช
6. บ่อทิพย์ เมืองลำพูน ทำพิธีเสกน้ำที่วัดพระธาตุหริภุญไชย
7. บ่อวัดพระธาตุพนม ทำพิธีเสกน้ำที่พระธาตุพนม เมืองนครพนม

สมัยรัตนโกสินทร์

นอกจากนี้ ยังได้พลีกรรมตักน้ำจากแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ตามมณฑลต่างๆ อีก ๑๐ มณฑล คือ

1. มณฑลนครสวรรค์ ทำพิธีเสกน้ำ ณ วัดพระบรมธาตุเมืองชัยนาท
2. มณฑลเพชรบูรณ์ ทำพิธีเสกน้ำ ณ วัดมหาธาตุเมืองเพชรบูรณ์
3. มณฑลนครราชสีมา ทำพิธีเสกน้ำ ณ วัดกลางเมืองนครราชสีมา
4. มณฑลอีสาน ทำพิธีเสกน้ำ ณ วัดศรีทองเมืองอุบลราชธานี
5. มณฑลปราจีนบุรี ทำพิธีเสกน้ำ ณ วัดโสธรเมืองฉะเชิงเทรา
6. มณฑลจันทบุรี ทำพิธีเสกน้ำ ณ วัดพลับเมืองจันทบุรี
7. มณฑลปัตตานี ทำพิธีเสกน้ำ ณ วัดตานีนรสโมสรเมืองตานี
8. มณฑลภูเก็ต ทำพิธีเสกน้ำ ณ วัดพระทองเมืองภูเก็ต
9. มณฑลชุมพร ทำพิธีเสกน้ำ ณ วัดพระบรมธาตุเมืองไชยา
10. มณฑลราชบุรี ทำพิธีเสกน้ำ ณ วัดพระมหาธาตุเมืองเพชรบุรี

สมัยรัตนโกสินทร์

ในรัชกาลที่ ๗ นำสร้างมูรธาภิเษกในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๖๘ ได้พลีกรรมตักน้ำและทำพิธีเสกน้ำ ณ สถานที่ต่างๆ เหมือนครั้งรัชกาลที่ ๖ แต่มีการเพิ่มเติมอีกแห่งหนึ่ง คือ พระธาตุช่อแฮ จังหวัดแพร่

สมัยรัตนโกสินทร์

ในรัชกาลที่ ๘ มีได้มีพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

สมัยรัตนโกสินทร์

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
บรมนาถบพิตร ได้นำน้ำตามมณฑลต่างๆ ๑๘ แห่ง เช่นเดียวกันกับในสมัย
รัชกาลที่ ๗ แต่เปลี่ยนสถานที่จากพระธาตุช่อแฮ จังหวัดแพร่ มาตักน้ำบ่อแก้ว
และทำพิธีเสกน้ำที่พระธาตุแช่แห้ง ซึ่งเป็นปูชนียสถานสำคัญในจังหวัดน่านแทน

สมัยรัตนโกสินทร์

การทำน้ำอภิเชกสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๑๐ ตามการให้ข่าวของ ดร.วิษณุ เครืองาม หัวหน้าคณะทำงานการจัดพระราชพิธีบรมราชาภิเษก บอกว่าจะนำน้ำมาจากแหล่งเดียวกันกับที่ใช้ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก รัชกาลที่ ๙ และอาจจะย้อนไปถึงพระราชพิธีบรมราชาภิเษกของรัชกาลที่ ๗ ด้วย โดยพิธีพลีกรรม หรือพิธีตักน้ำจากแหล่งศักดิ์สิทธิ์ จะเริ่มจากวันที่ ๖ เมษายน ไปจนถึงสิ้นเดือนเมษายน

แหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์

ในจังหวัดนครราชสีมา

แหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ ประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ในจังหวัดนครราชสีมา

พระราชพิธีบรมราชาภิเษก วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ นี้ จังหวัดนครราชสีมา จะทำพิธีพลีกรรมตักน้ำศักดิ์สิทธิ์ ณ บริเวณน้ำตกเหวสุวัต อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อำเภอปากช่อง ซึ่งน้ำบริเวณนี้เป็นน้ำที่ใสสะอาด เย็นมาก เกิดจากธรรมชาติ และเป็นต้นน้ำที่หล่อเลี้ยงชาวเมือง นครราชสีมา อีกทั้งยังเป็นจุดกำเนิดแม่น้ำมูลก็น้ำจากบนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ด้วย

สำหรับพิธีเสกน้ำและพิธีอภิเษกน้ำ ของจังหวัดนครราชสีมาจะทำพิธี ณ พระวิหารหลวง วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร วันที่ 8 เมษายนที่จะถึงนี้

ที่มา

กระทรวงมหาดไทย. ประวัติน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ ที่ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายในพระราชพิธี
มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น,
๒๕๓๐.